

og det vil altsaa være mere svarende til Forholdene, naar man som foreslaaet af den ærede 2den Landstingsmand for 6te Kred (Vardenflesh), vil tage Hensyn til alle større Eiendomsbesiddere. Hvorvidt dette Forslag iøvrigt i de specielle Forhold er aldeles heldigt eller ikke, er en anden Sag. Jeg troer ikke, at man her kan komme til et Forhold, som virkelig kan være brugbart og gavnligt; men jeg mener, at Forslaget indeholder Grundsætninger, som kunne benyttes, naar en Lov om den omhandlede Gjenstand udarbejdes, og jeg mener da, at der er Meget, der taler for at tage Hensyn til alle større Grundbestodere. Jeg er med en anden æret Landstingsmand enig i, hvad han forudsatte, at nemlig 16 Tønder Hartkorn i de fleste Districter er for høit ansat, og at man altsaa maa gaae noget lavere ned; imidlertid har man et Correctiv derimod; hvis der ikke findes Personer, der have saa stor en Hartkornsmængde, saa skulde man gaae ned til de høiest Beskattede; men jeg maa tilstaae, at jeg holder ikke af den Basis, som tages af de høiest Beskattede, og jeg vilde meget ønske, at man holdt sig til Eiendommens Værdi og altsaa optog dem med mindre Hartkorn. Jeg maa ogsaa derved bemærke, at dersom man vilde udelade den Klasse, som er nævnt af den ærede Landstingsmand under c), saa troer jeg, man kunde ogsaa udelade Classen under a) og holde sig til den under b). Derved blev Sagen deels simplere og deels mere overensstemmende med det hidtil Bestaaende, idet nemlig alle Gaardmændene bleve valgberettigede og valgbare i Communen. De ere dog alle Mænd, som tage en saa væsentlig Deel i de communale Byrder, og hvem Communens Vel ligger saa nær paa Hjerte, at de, om de end ikke alle ere dygtige til at deeltage i at forvalte de communale Anliggender, dog have Stjensomhed til at bedømme, hvem de vilde betroe dertil, og jeg skulde altsaa være tilbøielig til at troe, at Valgretten maatte helst blive i deres Hænder, om man ogsaa udelukkede dem, der besidde 32 Tdr. Hartkorn, uden at sætte noget Andet istedetfor. Men det vilde være mig meget hjært, om dette Spørgsmaal kunde faae en saadan Udvikling her i Thinget, at det var Noget, der kunde

tfene til Veiledning, naar der skulde blive Spørgsmaal om at udgive en Lov af det omhandlede Slags. Jeg skal endnu blot gjøre opmærksom paa et Par Bemærkninger med Hensyn til § 2. Det, at man skal have en saadan Valgret til Communerne som den, der gjælder med Hensyn til Rigsdagen, troer jeg aldeles ikke er nogen nødvendig Følge af Grundloven. Det blev ofte og høit udtalt under Forhandlingerne om Grundloven, at man slet ikke kunde slutte fra den almindelige Valgret til Rigsdagen til en almindelig Valgret i Communen; thi i Communen var der Spørgsmaal om, hvem der skulde bestemme Communens Udgifter, og Naaden, hvorpaa disse skulde fordeles, og det maatte altsaa kun være dem, der havde nogen Deeltagelse i Udgifterne, som maatte have Valgretten. Det er jo ogsaa antaget i saavel det foreliggende Lovforslag som i alle de Forslag, der ere gjorte, at de Paagjældende skulle svare en vis Afgift; men, da denne Afgift kan være endogsaa det allermindeste communale Arbejde, Nogen præsterer, saa er det dog næsten Intet. Naar man ikke vil udvide Valgretten saaledes, som det er foreslaaet, — thi en mindre Grad af Udvidelse kunde jo vel gjerne finde Sted, — saa troer jeg ogsaa, man kan undgaae det efter mine Tanker høist Forhadte, som er i den forskjellige Valgret, som man tillægger de høiest Beskattede. Den er meget forhadt, fordi det er noget saa aldeles Vilkaarligt og Usikkert (Hør H.). En ganske tilfældig Omstændighed kan gjøre, at En i det Aar, man bestemmer Valgretten, kan have en Afgift, som han slet ikke har i det følgende Aar. Ligeledes er Beregningen over Naturalierne og Arbejdet saa overmaade vanskeligt. Den kan give Anledning til mangfoldige Disputer og Vilkaarligheder. Jeg troer overalt, at den store Vidtløftighed, som man giver Communalbestyrelsen derved, at den skal gaae ind paa at taxere ethvert Individuums forskjellige Arbejder og Naturalyhjælper til Communens Lærv, vil være høist forærvelig. Jeg troer, at Communallivet og det offentlige Liv i det Hele er udsat for at blive qvalt ved den Mængde af Sammenkomster og ved den megen Tidsforbrug, som disse offentlige Forhold foranledige,